

Viktoras Ruokis

Žymus Lietuvos dirvožemininkas, agrochemikas, lietuviškosios dirvotyros pradininkas.

Gimė 1885-03-11 Daubariškėlėje, Daugėlišio vlsč., Švenčionių apskritis. Mirė 1971-12-26 Kaišiadoryse, palaidotas Kaune Petrašiūnų kapinėse.

1898–1902 m. mokėsi Švenčionių miesto mokykloje, baigęs ją išvažiavo į Vilnių, privačiai mokėsi lotynų ir lenkų kalbų. 1904 m. įstojo į Vilniaus kunigų seminariją, bet po metų ją metė. Eksternu baigė gimnaziją Peterburge. 1912 m. baigė Odesos universitetą, gavęs I laipsnio chemijos specialybės diplomą. 1914 m. baigė Maskvos žemės ūkio institutą.

1914–1915 m. dirbo Vilniuje, žemės tvarkymo komisijoje. 1915–1917 m. tarnavo Rusijos imperijos kariuomenėje. Grįžęs į Lietuvą, iš vokiečių okupacinės administracijos perėmė Dotnuvos dvarą ir atgaivino Dotnuvos vidurinę žemės ir miškų ūkio mokyklą, iki 1920 m. buvo jos direktorius. 1924–1941 m. – Žemės ūkio akademijos dėstytojas, Agrochemijos ir geognozijos katedros vedėjas, docentas (1928), nuo 1931 m. – ekstraordinatorinis profesorius.

1930 m. paskelbė Lietuvos dirvožemių klasifikaciją, sukūrė lietuvišką dirvotyros terminiją, parengė pietų Lietuvos dirvožemių žemėlapi. Mokslo reikalais apkeliavo daugelį Europos šalių, lankėsi Tunise, Alžyre. Vokiečių okupacijos metais nušalintas nuo darbo Žemės ūkio akademijoje.

Į Žemės ūkio akademiją dirbti sugrįžo 1944 m., iki 1963 m. buvo Lietuvos žemės ūkio akademijos Dirvožemio katedros vedėjas. 1945 m. V. Ruokiui suteiktas profesoriaus vardas.

1946–1949 m. vadovavo Lietuvos dirvožemių tyrimo ekspedicijai. 1946 m. buvo išrinktas Mokslų akademijos nariu korespondentu.

1951 m. su kitais parengė pirmąjį Lietuvos dirvožemių žemėlapi. Prof. V. Ruokis buvo dvidešimties knygų ir brošiūrų autorius, valstybinės mokslo premijos laureatas.

Svarbiausi darbai: „Chemijos vadovėlis“ (1920), „Analizinė chemija“ (1922), „Organinė chemija“ (1923), „Dirvožemio mokslas“ (1930 ir 1959), „Per Europą ir Afrikos kraštą“ (1933), „Bendroji ir istorinė geologija“ (1935), „Trašų ir tręšimo mokslas“ (1935), „Pietų Lietuvos

dirvožemiai“ (1939), „Kristalografija. Mineralogija. Petrografija“ (1950), „Lietuvos dirvožemių žemėlapis“ vienas iš autorių (1951), „Dirvožemiai“ (1956), „Kristalografija ir optinė uolienu mineralogija“ (1966).

Apie prof. V. Ruokį išleista akad. Algirdo Juozo Motuzo ir prof. V. Danilevičiaus monografija „Profesorius Viktoras Ruokis“ (1982).

1974 m. Lietuvos vadovybės nutarimu prof. V. Ruokio vardu buvo pavadinta viena Kėdainių rajono Dotnuvos–Akademijos gyvenvietės gatvė, 1990 m. – gatvė Kaišiadoryse.

Parengė

LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus
mokslinė sekretorė Elena Narušytė

Naudoti šaltiniai:

1. LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus archyvas.
2. Žemės ūkio enciklopedija Vilnius, 2007.